

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 juni 2000

WETSONTWERP
tot wijziging van verscheidene
wetsbepalingen inzake de voogdij
over minderjarigen

AMENDEMENTEN

Nr. 8 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN**

Art. 13

Het voorgestelde artikel 405, § 1, aanvullen met het volgende lid :

«De voogd besteedt de inkomsten van de minderjarige aan diens onderhoud en verzorging en vordert de toepassing van de sociale wetgeving in het belang van de minderjarige.».

Voorgaande documenten :

Doc 50 **0576/ (1999-2000)** :

001 : Wetsontwerp.

002 en 003 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 juin 2000

PROJET DE LOI
modifiant diverses dispositions
légales en matière de tutelle
des mineurs

AMENDEMENTS

N° 8 DE M. **VERHERSTRAETEN**

Art. 13

Compléter l'article 405, § 1er, proposé, par l'alinéa suivant :

« Le tuteur emploie les revenus du mineur pour assurer l'entretien de celui-ci et lui dispenser des soins, et requiert l'application de la législation sociale dans l'intérêt du mineur. ».

Documents précédents :

Doc 50 **0576/ (1999-2000)** :

001 : Projet de loi.

002 et 003 : Amendements.

VERANTWOORDING

In de wet op het voorlopig bewindvoerschap is de taak van de bewindvoerders nauwkeurig omschreven wat betreft de financiële implicaties die verbonden zijn aan het onderhoud en de verzorging van de beschermde en hen wordt de verplichting opgelegd in het belang van de betrokkene de toepassing van de sociale wetgeving te vorderen. Dergelijke verplichtingen kunnen eveneens worden ingesteld ter bescherming van de pupil.

Nr. 9 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 13

In het voorgestelde hoofdstuk II, afdeling IV, een artikel 411 bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 411bis. — De vrederechter kan aan de voogd, bij een gemotiveerde beslissing, een vergoeding toekennen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan drie procent van de inkomsten van de minderjarige. Hij kan hem nochtans, na overlegging van met redenen omklede staten, een vergoeding toekennen in verhouding tot de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen.».

VERANTWOORDING

Om de coherentie tussen het voogdijrecht en het recht inzake de voorlopige bewindvoering te verhogen, is het nuttig de eventuele bezoldiging van de voogd op dezelfde wijze te regelen als deze van de voorlopig bewindvoerder.

Nr. 10 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 13

In het voorgestelde hoofdstuk, afdeling IV, een artikel 411 ter invoegen, luidend als volgt :

«Art. 411ter. — De vrederechter kan alle maatregelen nemen om zich te informeren over de familiale situatie en de leefomstandigheden van de minderjarige.

VERANTWOORDING

Aangezien de familieraad door het ontwerp wordt opgeheven, moet de vrederechter ertoe in staat worden gesteld zich via andere wegen te informeren over de familiale situatie en de leefomstandigheden van de minderjarige. Hierbij kan worden gedacht aan het bevel tot het organiseren van een maatschappelijk onderzoek naar analogie van de regelingen terzake in het jeugdbeschermingsrecht.

Servais VERHERSTRAETEN (CVP)

JUSTIFICATION

La loi relative à l'administration provisoire définit précisément la mission de l'administrateur en ce qui concerne les implications financières de l'entretien de la personne protégée et des soins qui lui sont prodigués, et elle lui impose de requérir l'application de la législation sociale dans l'intérêt de la personne concernée. Pareilles obligations pourraient également être instaurées dans l'intérêt du pupille.

N°9 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 13

Dans le chapitre II, section IV, proposé, insérer un article 411 bis, libellé comme suit :

« Art. 411bis. — Par décision motivée, le juge de paix peut allouer au tuteur une rémunération dont le montant ne peut dépasser trois pour cent des revenus du mineur. Il peut néanmoins, sur présentation d'états motivés, lui allouer une rémunération en fonction des devoirs exceptionnels accomplis. »

JUSTIFICATION

Afin d'accroître la cohérence entre le droit de la tutelle et le droit relatif à l'administration provisoire, il convient de régler la rémunération éventuelle du tuteur de la même manière que celle de l'administrateur provisoire.

N°10 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 13

Dans la section IV du chapitre proposé, insérer un article 411 ter, libellé comme suit :

« Art. 411ter. — Le juge de paix peut prendre toutes mesures pour s'enquérir de la situation familiale et des conditions de vie du mineur. ».

JUSTIFICATION

Étant donné que le projet de loi abolit le conseil de famille, il faut que le juge de paix soit habilité à s'enquérir par d'autres voies de la situation familiale et des conditions de vie du mineur. Le juge devrait, par exemple, pouvoir ordonner une étude sociale, par analogie avec ce qui est prévu en la matière par la législation relative à la protection de la jeunesse.

Nr. 11 VAN DE HEREN **BOURGEOIS EN VAN HOOREBEKE**

Art. 13

In het voorgestelde artikel 410, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) § 1, 4°, aanvullen met de woorden *« alsook een handelshuurovereenkomst hernieuwen. »*;

B) § 1, 7°, vervangen als volgt :

« 7° de minderjarige in rechte vertegenwoordigen als eiser bij de andere rechtsplegingen en handelingen dan die bedoeld in de artikelen 1150, 1180-1° en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek; »

C) § 1, 9°, vervangen als volgt :

« 9° een onroerend goed aankopen; »

D) § 1, 12°, aanvullen als volgt :

« Het bestuur van de handelszaak mag worden opgedragen aan een bijzondere bewindvoerder onder het toezicht van de voogd. De vrederechter kan zijn toestemming te allen tijde intrekken. »;

E) § 1, aanvullen met een 13°, luidende :

« 13° het vervreemden van souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen, zelfs als het om voorwerpen van geringe waarde gaat. ».

VERANTWOORDING

A) Ook het hernieuwen van een handelshuurovereenkomst wordt traditioneel onder de daden van beschikking gerekend. Het vernieuwen van een handelshuurovereenkomst wordt dus beter toegevoegd aan de limitatieve lijst van handelingen die de voogd niet kan stellen zonder machtiging van de vrederechter.

B) Omwille van de volledigheid is het beter aan de voogd een bijzondere machtiging op te leggen telkens hij de minderjarige als eiser in rechte vertegenwoordigt, met uitzondering van een aantal procedures die *nominatim* worden opgesomd in de tekst van artikel 410, § 1, 7° van het Burgerlijk Wetboek.

Op die manier kan ook een parallelisme worden bereikt met het voorlopige bewind (artikel 488*bis* van het Burgerlijk Wetboek) waar gebruik wordt gemaakt van dezelfde formulering.

N° 11 DE MM. **BOURGEOIS ET VAN HOOREBEKE**

Art. 13

À l'article 410 proposé, apporter les modifications suivantes :

A) compléter le § 1er, 4°, par les mots *« ainsi que renouveler un bail commercial »* ;

B) remplacer le § 1er, 7°, par la disposition suivante :

« 7° représenter le mineur en justice comme demandeur dans les autres procédures et actes que ceux prévus aux articles 1150, 1180-1° et 1206 du Code judiciaire » ;

C) remplacer le § 1er, 9°, par la disposition suivante :

« 9° acheter un bien immobilier »

D) compléter le § 1er, 12°, par la phrase suivante :

« L'administration du commerce peut être confiée à un administrateur spécial sous le contrôle du tuteur. Le juge de paix peut à tout moment retirer son autorisation. » ;

E) compléter le § 1er par un 13°, libellé comme suit :

« 13° aliéner des souvenirs et autres objets à caractère personnel, même s'il s'agit d'objets de peu de valeur. ».

JUSTIFICATION

A) Le renouvellement d'un bail commercial figure traditionnellement aussi parmi les actes de disposition. Il est dès lors préférable d'inscrire également le renouvellement d'un bail commercial dans la liste limitative des actes que le tuteur ne peut poser sans l'autorisation du juge de paix.

B) Dans un souci d'exhaustivité, il est préférable d'imposer une autorisation spéciale au tuteur chaque fois qu'il représente le mineur en droit comme demandeur, à l'exception d'un certain nombre de procédures citées explicitement dans le texte de l'article 410, § 1er, 7°, du Code civil.

Cela permet en outre de créer un parallélisme avec l'administration provisoire (article 488*bis* du Code civil), où l'on retrouve le même libellé.

De formulering zoals gebruikt in artikel 488*bis*, f), § 3 van het Burgerlijk Wetboek heeft haar nut bewezen in de praktijk.

Zo wordt tegemoet gekomen aan het streven van de wetgever om zo coherent mogelijke regelingen uit te werken.

Het onder littera B) voorgestelde wijkt op een klein punt af van artikel 488*bis*, f), van het Burgerlijk Wetboek. Voorgesteld wordt om de expliciete vermelding van artikel 1187 van het Gerechtelijk Wetboek in artikel 488*bis*, f), van het Burgerlijk Wetboek niet over te nemen. Een procedure op grond van artikel 1187 van het Gerechtelijk Wetboek kan immers alleen worden ingesteld door handelingsbekwame meerderjarigen, en dus per definitie niet door een minderjarige.

C) Gelet op het voorstel tot ruime formulering van artikel 410, § 1, 7°, van het Burgerlijk Wetboek kan 9° van het ontwerp vervallen. Het amendement beantwoordt voorts aan een lacune in de wet. In het wetsvoorstel DOC 50 0107/001 tot wijziging van artikel 488*bis* van het Burgerlijk Wetboek werd hier trouwens ook de aandacht op gevestigd en werd voorgesteld om deze rechtshandeling toe te voegen.

D) Een handelszaak runnen is vaak werk voor professionelen. Vandaar dat in de mogelijkheid moet worden voorzien om de daadwerkelijke uitoefening ervan toe te vertrouwen aan een bijzondere bewindvoerder die uiteraard moet opereren onder de verantwoordelijkheid van de voogd. Tevens is het cruciaal om aan de vrederechter de mogelijkheid te geven om zijn toestemming op elk moment te herevalueren, zodat hij kan bijsturen (bijvoorbeeld als de voogd of de bewindvoerder de zaak niet goed leidt).

E) Het lijkt onlogisch om in § 2 van artikel 410 van het Burgerlijk Wetboek toch de mogelijkheid in te bouwen om bij volstrekte noodzakelijkheid meerderheid de souvenirs en persoonlijke voorwerpen van de minderjarige te vervreemden, maar anderzijds deze vervreemding – die volgens de tekst van de wet maar uitzonderlijk kan – volledig te onttrekken aan de controle van de vrederechter.

Daarom is het beter ook een bijzondere machtiging te stipuleren in geval van een voorgenomen vervreemding door de voogd van souvenirs en persoonlijke voorwerpen.

Geert BOURGEOIS (VU&ID)
Karel VAN HOOREBEKE (VU&ID)

Nr. 12 VAN DE REGERING

Art. 13

Het voorgestelde artikel 392, tweede lid, vervangen als volgt :

«Op voorwaarde dat de ouders gezamenlijk handelen, kunnen zij zulks ook doen bij een verklaring voor de vrederechter. Zij kunnen hun keuze op ieder ogen-

Le libellé utilisé à l'article 488*bis*, f, § 3, du Code civil a démontré son utilité dans la pratique.

L'on répond ainsi à la volonté du législateur d'élaborer des dispositions aussi cohérentes que possible.

Le libellé proposé au littera B est légèrement différent de l'article 488*bis*, f, du Code civil. Il est proposé de ne pas reprendre la mention explicite de l'article 1187 du Code judiciaire qui figure à l'article 488*bis*, f, du Code civil. La procédure prévue à l'article 1187 du Code judiciaire ne peut en effet être intentée que par des majeurs capables, et par définition, pas par un mineur.

C) Eu égard à la proposition de formuler l'article 410, § 1er, 7°, du Code civil en des termes plus généraux, le 9° devient superflu. L'amendement vise en outre à combler une lacune de la loi. La proposition de loi n° 107/1, qui vise notamment à modifier l'article 488*bis* du Code civil, a également relevé cette lacune, qu'elle propose de combler en ajoutant cet acte juridique.

D) L'administration d'un commerce est souvent une affaire de professionnels. Il convient dès lors de prévoir la possibilité d'en confier la gestion effective à un administrateur spécial, qui doit évidemment opérer sous la responsabilité du tuteur. Il est en outre primordial de permettre au juge de réévaluer à tout moment son autorisation, de sorte qu'il puisse procéder à des adaptations (par exemple, si le tuteur ou l'administrateur ne gère pas bien le commerce).

E) Il paraît illogique d'insérer, dans le § 2 de l'article 410 du Code civil, une disposition autorisant, en cas de nécessité absolue, l'aliénation des souvenirs et autres objets personnels du mineur et de soustraire par ailleurs cette aliénation, qui ne peut intervenir, selon la loi, que dans des cas exceptionnels, totalement au contrôle du juge de paix. Il est dès lors préférable d'imposer également une autorisation spéciale lorsque le tuteur envisage d'aliéner des souvenirs ou des objets personnels.

N° 12 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Remplacer l'article 392, alinéa 2, proposé, par ce qui suit :

«Les père et mère le peuvent aussi par déclaration devant le juge de paix, à la condition d'agir conjointement. A tout moment, ils peuvent modifier leur choix en

blik wijzigen door het doen van een nieuwe verklaring. De verklaring blijft geldig na het overlijden van een van de ouders zolang de overlevende ouder geen voogd heeft aangewezen overeenkomstig het eerste lid.».

VERANTWOORDING

Teneinde te vermijden dat het stilzwijgen van de wet aanleiding zou kunnen geven tot discussies, is het aangewezen om de gevolgen van de keuze van een testamentaire voogd door de ouders te verduidelijken in de tekst zelf van het nieuwe artikel 392, tweede lid :

1° De ouders zijn niet gebonden door hun gezamenlijke verklaring. Deze put hun bevoegdheid niet uit. Het is dus mogelijk dat zij hierop terugkomen en hun keuze wijzigen door een nieuwe gezamenlijke verklaring.

2° Bovendien gaat de bevoegdheid om een voogd te kiezen bij het overlijden van een van hen volledig over op de overlevende. Deze laatste is niet gebonden door de verklaring die hij samen met de overledene heeft gedaan, te meer daar de omstandigheden ondertussen kunnen zijn gewijzigd.

Nr. 13 VAN DE REGERING

Art. 13

In het voorgestelde artikel 392, derde lid, de woorden «belast de rechter hem ermee» vervangen door de woorden «homologeert de rechter de aanwijzing».

VERANTWOORDING

Hierdoor wordt de overeenstemming verzekerd met de terminologie die wordt gebruikt in het nieuwe artikel 1234 van het Gerechtelijk Wetboek (cfr. artikel 67 van het ontwerp).

Nr. 14 VAN DE REGERING

Art. 13

In het voorgestelde artikel 392, eerste lid, de woorden «authentiek testament» vervangen door de woorden «akte van uiterste wil».

VERANTWOORDING

In overeenstemming met wat is bepaald in het huidige artikel 398 van het Burgerlijk Wetboek, lijkt het aangewezen om aan de vader en de moeder de mogelijkheid te laten om een voogd aan te wijzen bij authentiek testament of eigenhandig geschreven testament.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

faisant une nouvelle déclaration. Après le décès d'un des père et mère, la déclaration reste valable aussi longtemps que le parent survivant n'a pas désigné un tuteur conformément à l'alinéa 1er.».

JUSTIFICATION

Afin de prévenir les discussions que pourrait favoriser le silence de la loi, il y a lieu de préciser, dans le texte même de l'article 392, alinéa 2, nouveau, les effets du choix, par les parents, d'un tuteur testamentaire :

1° Les parents ne sont pas liés par leur déclaration conjointe. Celle-ci n'épuise pas leur pouvoir; ils leur appartient donc de revenir sur elle et de modifier leur choix à la faveur d'une nouvelle déclaration conjointe.

2° Par ailleurs, l'un d'eux venant à décéder, le pouvoir de choisir un tuteur passe entièrement au survivant. Celui-ci n'est pas lié par la déclaration qu'il a faite avec le défunt, d'autant que les circonstances peuvent avoir changé entretemps.

N° 13 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Dans l'article 392, alinéa 3, proposé, remplacer les mots «le juge l'en charge» par les mots «le juge homologue la désignation».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'assurer la concordance avec la terminologie utilisée à l'article 1234 nouveau du Code judiciaire (cf. article 67 du projet).

N° 14 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Dans l'article 392, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «testament authentique» par les mots «acte de dernière volonté».

JUSTIFICATION

Conformément à ce qui est prévu par l'article 398 actuel du Code civil, il paraît préférable de laisser aux père et mère la possibilité de désigner un tuteur par testament authentique ou par testament olographe.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN